

Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ile İş Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

DOI: 10.26466/opus.696882

*

Seyda Sevinç* – Mustafa Çelebi **

* Ölçme ve Değerlendirme Uzm., Kayseri

E-Posta: seydakelesoglu@gmail.com

ORCID: [0000-0003-4715-4827](https://orcid.org/0000-0003-4715-4827)

** Prof. Dr. Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

E-Posta: mdcelebi@gmail.com

ORCID: [0000-0002-0325-7528](https://orcid.org/0000-0002-0325-7528)

Öz

Yaşam boyu öğrenme, insanların yaşama ilişkin bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla gerçekleştirilen tüm etkinlikleri içeren bir kavram olarak tanımlanabilir. Yaşam boyu öğrenme yaklaşımına göre eğitici; öğrencilerin ya da öğrenenlerin kendi amaçlarını belirlemeleri ve bu amaca ulaşırken izleyecekleri yolları belirlemeleri konusunda kılavuz olmalıdır. Eğitim kurumlarında öğretmenlerin ya da çalışanların duygusu, coşkusu, heyecanı büyük önem taşımaktadır. Öğretmenlerin iş verimini etkileyen, kaliteli iş yapmalarını sağlayan önemli değişkenlerden biri şüphesiz ki iş doyumudur. İş doyumunu, kişilerin işini ya da işi ile ilgili süreci değerlendirmesi sonucunda ulaştığı memnuniyetlik durumu olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin iş doyumları üzerinde etkili olan pek çok özellik vardır. Bunlar işin yapıldığı fiziksel ortam, psikolojik değişkenler ve demografik özelliklerdir. Alan yazın incelendiğinde öğretmenlerin iş doyumlarına ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde etkili olan değişkenlerin sıklıkla incelendiği ancak ikisinin bir arada ilişkilerinin incelendiği az sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Yapılan çalışmada bu iki değişken arasındaki ilişkilerin belirlenmesi hedeflenmiştir. Kayseri’de görev yapan toplam 250 öğretmen ile araştırma yürütülmüştür. Yapılan çalışmada öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve iş doyumları arasında anlamlı düzeyde ancak düşük bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yaşam boyu öğrenme, iş doyumunu, eğitim, öğretmen

Investigating the Relationship Between Lifelong Learning Trends and Job Satisfaction of Teachers

*

Abstract

Lifelong learning can be assigned as a concept of all activities performed to improve people's knowledge and skills. Lifelong learning approach; it should be a guide for learners to set their own goals and determine the paths to be taken to achieve this goal. Emotions, enthusiasm and excitement of teachers or employees are of great importance in educational institutions. Undoubtedly, job satisfaction is one of the critical variant that affect teachers' job productivity and enable them to do quality work. Job satisfaction is defined as the level of satisfaction that people reach as a result of evaluating their work. There are many features that affect individuals' job satisfaction. These are physical environment, psychological variables and demographic characteristics. When the articles was checked out, it was asseted that there were few academic articles that checked out the variables affecting the job satisfaction and lifelong learning tendencies of teachers, but the relations of the two were examined together. The purpose of this articles is to check out the relationship between teachers' lifelong learning dispositions and job satisfaction. Teachers were employed in Kayseri. In the study, a significant but low relationship was found between teachers' lifelong learning tendencies and job satisfaction.

Keywords: *Lifelong learning, job satisfaction, education, teacher*

Giriş

Yaşam boyu öğrenme, insanların yaşama ilişkin bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla, eğitim düzeyine, yaşa, ekonomik duruma vb. bakılmaksızın okul içi ya da dışında gerçekleştirilen tüm etkinlikleri kapsayan temel bir kavram olarak tanımlanabilir. Avrupa Birliği, yaşam boyu öğrenme kavramını; kişinin yaşamı süresince sahip olduğu bilgilerini, becerilerini ve yeterliklerini bireysel, sosyal ya da meslek hayatında geliştirmeyi hedefleyen bütün etkinliklere katılması şeklinde ifade etmiştir (Avrupa Komisyonu, 2002). Dolayısı ile yaşam boyu öğrenme süreci bireylerin olduğu her yerde örgün veya yaygın öğrenme yoluyla gerçekleşebilmektedir (Dinevski ve Dinevski, 2004). Yaşam boyu öğrenme de eğitim süreci, anaokulundan başlayıp üniversite yıllarına kadar sürdüğü ve bu süreçle sınırlı kalmadığı bilinmektedir. Amaç bireylerin farklı öğrenme teknikleriyle yeteneklerini, bilgilerini ve yeterliliklerini geliştirilmek, yeni bilgi ve becerileri kazanmalarını sağlamaktır (Hayat boyu öğrenme nedir?, 2019). Bu yüzden yaşam boyu öğrenme; bilgi ve yeterliklerin gelişimini desteleyen tüm eğitim, öğretim ve öğrenme etkinliklerini içermektedir (Güçlü, 2019a)

Yaşam boyu öğrenme kavramı, 1920'lerde Eduard Lindeman, Basil Yeaxle ve yapılandırmacılık kuramına ışık tutan düşünürlerden John Dewey tarafından gündeme gelmiştir (Koç ve İzci, 2012). Literatür incelendiğinde, yaşam boyu öğrenmenin birçok araştırmacı tarafından farklı şekillerde tanımlandığı görülmüştür. OECD, bireyin hayatı boyunca devam eden, onun gelişiminde ve değişiminde önemli bir işlevi olan sonsuz bir etkinlik olarak tanımlamıştır (Ersoy ve Yılmaz, 2009). Jarvis (2004), kişisel ve kurum ile öğrenmenin bir bütünü olarak tanımlarken, Holmes (2002) düzen ve bakış açısı şeklinde ifade etmiştir. Yaşam boyu öğrenme 21. yüzyılın son çeyreğinde dünyada, 2000'li yıllarda ise Türkiye'nin gündemine girmiştir. Türk eğitim sisteminde bu yaklaşıma çok önem verilmiş ve "Hayat Boyu Öğrenme" adında MEB'e bağlı olarak çalışmalar yürüten bir genel müdürlük kurulmuştur (Güleç, Çekiç ve Demirhan, 2013).

Yaşadığımız bilgi çağında bireyin bilgiyi kullanmayı, yorumlamayı, değiştirmeyi ve yeni bilgiler oluşturmayı bilmesi gerekmektedir. Bilgi çağında bilgi çok çabuk yenilediği için, bireyler öğrenmeyi nasıl öğreneceğini bilmeli ve öğrenmeyi öğrenmeye odaklanmalıdır (Ekiz, 2006; Köymen, 2015). Şüphesiz ki burada en büyük görev okullara; bireylere rol model olacak

olan öğretmenlere düşmektedir. Yaşam boyu öğrenme yaklaşımına göre eğitici; öğrencilerin ya da öğrenenlerin kendi amaçlarını belirlemeleri ve bu amaca ulaşırken izleyecekleri yolları belirlemeleri konusunda kılavuz olmalıdır (Jarman, Mcallease ve Mcconnell, 1997; Steward, 2009). Öğrenci de en yakınında olan öğretmenini gözlemleyerek bilgiyi kullanmayı, yorumlamayı, yeni bilgiler oluşturmayı dolayısı ile çağın gerisinde kalmamayı öğrenecektir. Bu yüzden de günümüz öğretmenlerinin bu becerilere sahip olması ve bu becerileri aktif bir şekilde sınıfında ve yaşamında kullanması gerekmektedir.

Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin alanyazın tarandığında öncelikle kavramın ne olduğuna ve nasıl geliştirilebileceğine ilişkin çalışmalara (Atik-Kara ve Kürüm, 2007; Diker Coşkun, 2009; Kirby ve vd., 2010; Şahin ve diğerleri, 2010; Evin Gencil, 2013; Hunde ve Tacconi, 2014; Goodrich, 2015; Tunca, Alkın-Şahin ve Aydın, 2015; Yıldırım, 2015; Kazu ve Erten, 2016; Pınarcık ve vd., 2016; Güçlü, 2019b) sıklıkla rastlanmıştır. Bu çalışmalarda ayrıca kavramı çeşitli değişkenlere göre (brans, mesleki kıdem, cinsiyet, mezuniyet durumu vb) inceleyen çok sayıda çalışma (Akkoyunlu ve Kurbanoglu, 2004; Demirel ve Akkoyunlu, 2010; Yaman ve Yazar, 2015; Gencil, 2013; Özçiftçi ve Çakır, 2015) olduğu ve bu değişkenlerin incelendiği çalışmaların bazılarında anlamlı olarak farklılaşmaların olduğu görülmüştür. Bu farklılıkları ortadan kaldırmak için bireylere hizmet içi ve hizmet dışı eğitim kursları, seminer, atölye çalışmaları vb eğitim çalışmalarının düzenlenmesi gerektiği belirtilmektedir. Son yıllarda ise bilgi okuryazarlığı öz-yeterlikleri (Demirel ve Akkoyunlu, 2010; Özgür, 2016), mesleki yeterlik algıları (Kösterelioglu ve Ayra, 2015), akademik başarı (Akkuş, 2008; Diker Coşkun, 2009), okuduğunu anlama becerileri (Akkuş, 2008) ve iş doyumunu (Kağan ve Yılmaz, 2018) ile ilişkilerinin incelendiği çalışmalar görülmüştür.

Hızlı bir dönüşümün görüldüğü günümüz dünyasında eğitim, sosyal değişimin önemli güçlerinden birisi olarak değerlendirilmektedir (Güçlü ve Bozgeyikli, 2017). Eğitim kurumlarında ise istenilen kalite, bireylerle gerçekleştirilmektedir. Verilen eğitimin kalitesinin ortaya çıkmasında öğretmenlerin ya da çalışanların isteklilikleri büyük önem taşımaktadır (Alıç, 1996). Öğretmenlerin yaptıkları işin kalitesini ve yapılan işin verimini arttırmalarına katkı sağlayan önemli değişkenlerden biri şüphesiz ki iş doyumudur (Kağan ve Yılmaz, 2018). İlk iş doyumunu araştırmaları Birinci Dünya Savaşı yıllarında F.Taylor tarafından başlatılmıştır. Taylor'a göre az yorucu

ve yüksek ücretli işler, işgörenin verimini artırmaktadır (Çarıkçı ve Oksay, 2004) Locke (1976), bireyin işini ya da işi ile ilgili süreci değerlendirmesi sonucunda ulaştığı memnuniyeti iş doyumunu olarak tanımlamaktadır.

İş doyumunu kavramına ilişkin alanyazın tarandığında; çevresel, psikolojik ve demografik özelliklere göre öğretmenlerin iş doyumlarını belirleyen ve çeşitli değişkenlerle ilişkilerini inceleyen birçok araştırmanın yapıldığı (Dinham ve Scott, 1996; Avşaroğlu, Deniz ve Kahraman, 2005; Zembylas ve Papanastasiou, 2005; Demirel, 2006; Gençay, 2007; Taşdan ve Tiryaki, 2008; Erdem ve Demirel, 2009; Şahin ve Dursun, 2009; Günbayı ve Toprak, 2010; Menon ve Reppa, 2011; Kış, Gürgür ve Akçamete, 2012; Yılmaz ve Altınkurt, 2012) görülmüştür. Ayrıca öğretmenlerin iş doyumlarının yaş, kıdem, medeni durum gibi çeşitli değişkenler açısından incelendiği ve anlamlı farklılaşmaların olmadığı çalışmalara (Kağan, 2005; Sulu, 2007; Gürbüz, 2008; Öztürk ve Deniz, 2008; Girgin, 2009; Özyürek, 2009; Yılmaz ve Izgar, 2009) rastlanmış ancak bu değişkenlere göre anlamlı farklılaşmaların olduğunu gösteren çalışmaların da (Marx ve Granger, 1992; Çelik, 2003; Kağan, 2005; Dilsiz, 2006) olduğu görülmüştür.

Doyum, kişisel ve duygusal birçok değişkenden etkilenen, sosyal nitelikli soyut bir kavram olup sadece kişinin hissederek tanımladığı, onun iç dünyasını anlatan karmaşık bir kavramdır (Şencan, 2011). Bu yüzden de bireylerin iş doyumları üzerinde etkili olan pek çok özellik vardır. Bunlar çevresel (yapılan iş ve çevresi), ruhsal (şahsiyet, tavır, muamele) ve demografik (yaş, cinsiyet) özelliklerdir (Crossman ve Haris, 2006). Yapılan araştırmalar, çalışanların iş doyumunun yüksek olmasının; bireylerin moralini, özgüvenini, performansını artırdığını; hastalıkları, stresi, endişeleri, şikayetleri ve işten ayrılma sayılarını azalttığını göstermektedir (Gedik vd., 2009)

Araştırmanın Amacı

Alanyazın incelendiğinde; öğretmenlerin iş doyumlarına ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerine etki eden değişkenlerin sıklıkla incelendiği ancak ikisinin bir arada ilişkilerinin incelendiği az sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Bu iki kavramın bir arada incelenmesinin araştırmalara katkı getireceği düşünülmektedir.

Araştırma Problemi

Çalışmada, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasındaki ilişki incelenmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda edinilen bulgulara göre öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri üzerinde etkisi olduğu düşünülen bir yapının daha ortaya çıkarılması hedeflenmektedir.

Araştırmanın alt problemleri

1. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri nasıldır? Cinsiyetlerine, branşlarına, deneyimlerine, mezuniyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?
2. Öğretmenlerin iş doyumları ne düzeydedir? Cinsiyetlerine, branşlarına, deneyimlerine, mezuniyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?
3. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasındaki ilişki nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

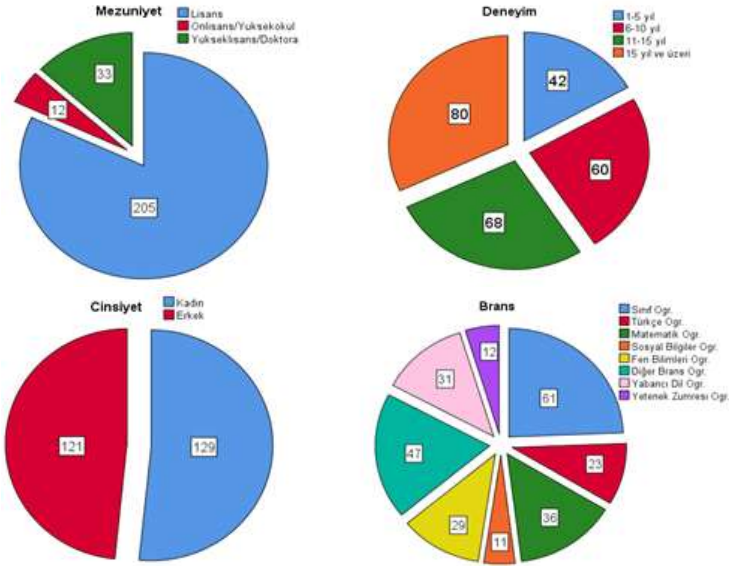
Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasındaki ilişkilerinin incelendiği çalışma, var olan durumu olduğu şekliyle betimlediği için tarama modeli, iki ya da ikiden fazla sayıdaki değişkenler arasındaki ilişkinin derecesini belirlemeyi amaçladığı için de ilişkisel tarama modelidir. Karasar'a göre (2013) ilişkisel tarama modeli, değişkenlerin birbirleri ile birlikte gösterdiği değişimin varlığını belirlemeyi ya da derecesini ortaya çıkarmayı hedeflemektedir.

Çalışma Grubu

Bu çalışmanın evreni, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Kayseri ilinde ilköğretim ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Çalışmada evren geniş olması nedeniyle örnekleme yoluna gidilmiş, araştırmanın çalışma grubu oluşturulurken, amaçlı örnekleme türlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yapılmıştır. Bu örneklemede araştırmacı rahat erişebileceği bir örneklem ile çalışmasını yürütür. Bu yöntem yaygın olarak kulla-

nılmakta, araştırmaya hız ve pratiklik kazandırmakta ancak sonuçları daha az genellenebilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Yapılan araştırma Kayseri’de görev yapan toplam 250 öğretmen ile yürütülmüştür.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik dağılımlarını gösteren bilgiler Şekil 1’de verilmiştir.

Şekil 1. Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri

Örneklem dağılımı incelendiğinde branşlara göre araştırmaya en çok sınıf öğretmenin, en az da sosyal bilgiler ve yetenek zümresi öğretmenlerinin katıldığı görülmektedir. Cinsiyet açısından ise kadın ve erkek öğretmenlerinin sayılarının birbirine yakın olduğu, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun lisans mezunu olduğu görülmektedir. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu 15 yıl ve üzeri deneyime sahiptir.

Veri Toplama Araçları

Yapılan araştırmada “Kişisel Bilgi Formu”, “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği” ve “İş Doyumu Ölçeği” uygulanmıştır. Kişisel bilgi formunda katılımcılara araştırmanın bağımsız değişkenlerine ilişkin bilgiler sorulmuştur.

Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği (YBO)

Araştırmada, Diker Coşkun'un (2009) öğretmenler için geliştirdiği Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, 27 maddeden oluşmakta ve "Çok uyuyor- hiç uymuyor" şeklinde 6'lı likert tipindedir. Ölçeğin güvenirlik katsayısı 0.89 bulunmuştur. Ölçek dört alt boyuttadır. Bunlardan Motivasyon (1-6. maddeler), Sebat (7-12. maddeler) alt boyutu olumlu maddelerden oluşmakta iken Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk (13-18. maddeler) ve Merak Yoksunluğu (19-27. maddeler) alt boyutu olumsuz maddelerden oluşmakta olup ters kodlanması gerekmektedir. Ölçekten alınabilecek maksimum ve minimum puanlar Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği puanları

Yaşam boyu öğrenme alt boyutları	Min	Mak
Motivasyon	6	36
Sebat	6	36
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	6	36
Merak Yoksunluğu	9	54
Ölçeğin tamamı	27	162

Bu çalışmada ölçeğin tamamına ilişkin yapılan güvenirlik analizinde Cronbach Alpha katsayısı 0.62 bulunmuştur.

İş doyumunu ölçeği (ID)

Araştırmada, Hackman ve Oldham'ın (1975) geliştirdiği ve Silah (2002) tarafından da Türkçeye uyarlanan ölçek öğretmenlerin iş doyumlarını belirlemek amacıyla kullanılmıştır. İş Doyum Ölçeği 14 maddeden oluşmakta ve beşli likert tipindedir. Ölçek tek boyutludur. Ölçekten alınabilecek en az puan (14x1) 14 ve en çok puan (14x5) 70 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin güvenirlik katsayısı 0.95 olarak bulunmuştur.

Bu çalışmada ölçeğin tamamı için yapılan güvenirlik analizinde Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı 0.77 bulunmuştur.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Uygulama 2018-2019 yılının ikinci eğitim-öğretim döneminde araştırmacılar tarafından yapılmıştır. Veriler düzenlendikten sonra SPSS programında analize uygun hale getirilmiştir. Alt problemlere cevap verilmeden dağılım özellikleri ortaya koyulmuş ve betimsel istatistikler (ortalama, standart

sapma, çarpıklık, basıklık) hesaplanmıştır. İncelenen istatistikler sonucunda ölçeklere ilişkin verilerin normal dağılmadığı ($p < .05$) tespit edilmiştir. Verilerin analizleri yapılırken nonparametrik yöntemlerden “Mann Whitney U”, “Kruskal Wallis” ve “Spearman Korelasyon Katsayısı” kullanılmıştır. Verilerin analizlerinde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

Korelasyon katsayısının büyüklük bakımından yorumlanmasında Büyükoztürk’ün (2004) korelasyon ilişkisini yorumlamada belirlediği “0.70-1.00 → Yüksek İlişki”, “0.70-0.30 → Orta İlişki”, “0.30-0.00 → Düşük İlişki” aralıkları temel alınmıştır.

Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeğinde verilen cevaplar 1 ile 6 puan aralığında değişmektedir. Dereceleme maddeleri “6: Çok uyuyor” ve “1: Hiç uymuyor” seçeneklerinden oluşmaktadır. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği aralıkları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği aralıkları

Yaşam boyu öğrenme eğilimleri düzeyi	Puan aralığı
Azdır.	27,0 - 49,5
Kısmen azdır.	49,6 - 72,0
Çok azdır.	72,1 - 94,5
Kısmen vardır.	94,6 - 117,0
Vardır.	117,1 - 139,5
Yüksektir.	139,6 - 162,0

İş Doyumu Ölçeğinde verilen cevaplar 1 ile 5 puan aralığında değişmektedir. Dereceleme maddeleri “1-Beni hiç tatmin etmez” ve “5-Beni çok tatmin eder” şeklindedir. Ölçeğin değerlendirilmesinde kullanılan puan aralıkları Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. İş doyumunu ölçeği aralıkları

İş Doyumu Düzeyi	Puan aralığı
Çok düşük düzeydedir.	14-24
Düşük düzeydedir.	25-35
Orta düzeydedir.	36-48
Yüksek düzeydedir.	49-59
Çok yüksek düzeydedir.	60-70

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde bulgular, ilgili araştırma soruları doğrultusunda sırasıyla verilmektedir.

Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerine Yönelik Bulgular

Araştırmada yanıtı aranan ilk soru, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin ne düzeyde olduğu ve cinsiyet, brans, deneyim ve mezuniyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesidir. Yöntem bölümünde belirtilen sınırlara göre elde edilen verilerin aritmetik ortalamaları yorumlanmıştır. Araştırmanın bu alt probleminin yanıtlanmasında ölçeğin tamamına verilen cevaplara göre elde edilen puanlar dikkate alınmıştır. Sözü edilen puanlara ilişkin ortalamalar Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerine yönelik bulgular

Değişkenler	n	Min	Mak	M	Çeyrek sapma
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri	250	64	162	133	20,89
Motivasyon	250	19	36	34	3,32
Sebat	250	6	36	31	4,69
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	250	11	36	28	6,32
Merak Yoksunluğu	250	9	54	45	12,53

Ölçekten alınan puanlara bakıldığında; minimum puanın 64, maksimum puanın 162, ölçek ortalamasının ise (Mean (M)) 133 olduğu ve bu puanın da ölçek orta puanının (94,5) üzerinde olduğu görülmektedir. Buna göre öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmelerinin yeterli düzeyde olduğu söylenebilir. Alt boyutlara ilişkin istatistikler incelendiğinde ise motivasyon (M=34), sebat (M=31), öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk (M=28) ve merak yoksunluğu (M=45) olduğu ve bu puanlarında ölçek orta puanlarının üstünde olduğu görülmektedir. Bu sebeple de öğretmenlerin çoğunlukla yaşam boyu öğrenme eğilimini benimsedikleri, yeni bilgi ve becerileri öğrenmeye karşı istekli oldukları ve bunu yaşam felsefesi yaptıkları söylenebilir. Ayrıca kendileri için zorunlu olmayan öğrenme ortamlarında bile karşılına çıkan sorunlar karşısında yılmadıkları, öğrenmek için uğraştıkları anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Cinsiyet Değişkenine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin cinsiyet değişkenine göre manidar şekilde farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan Mann Whitney U analizine ilişkin bulgular Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri test puanlarının cinsiyete göre sonuçları

Değişkenler	Cinsiyet	n	S.O	S.T	U	z	p
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri	Kadın	129	134,92	17404,50	6589,500	-2,127	,033*
	Erkek	121	115,46	13970,50			
Motivasyon	Kadın	129	126,10	16266,50	7727,500	-,136	,891
	Erkek	121	124,86	15108,50			
Sebat	Kadın	129	124,98	16123,00	7738,000	-,117	,907
	Erkek	121	126,05	15252,00			
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	Kadın	129	136,23	17574,00	6420,000	-2,447	,014*
	Erkek	121	114,06	13801,00			
Merak Yoksunluğu	Kadın	129	133,14	17175,50	6818,500	-1,728	,084
	Erkek	121	117,35	14199,50			

*p<0,05

Tablo 5 incelendiğinde Ölçeği, 121 Erkek, 129 Kadın öğretmenin cevapladığı, erkek öğretmenlerin ölçekten aldıkları toplam puanların ortalamasının 115,46, kadın öğretmenlerin ise 134,92 bulunmuştur. Öğretmenlerin ölçeğin tamamından ve Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk alt ölçeğinden aldıkları puanlarda cinsiyete göre kadın öğretmenler lehine anlamlı farklılık (p<.05) olduğu görülmüştür. Diğer alt boyutlardan alınan puanlarda öğretmenlerin cinsiyetlerine göre manidar bir farklılık olmadığı (p>.05) görülmüştür.

Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Branş Değişkenine Yönelik Bulgular

Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği puanlarının öğretmenlerin branşlarına göre farklılaşıp farklılaşmama durumunu ortaya koymak amacıyla Kruskal Wallis testi yapılmış, bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Branşa göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği puanlarına ilişkin sonuçlar

Değişkenler	Branş	n	Gruplar Arası Fark	Kruskal Wallis	P
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri	Sınıf Öğretmenliği	61	135,65	10,695	,153
	Türkçe Öğretmenliği	23	109,17		
	Matematik Öğretmenliği	36	103,71		
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	11	103,95		
	Fen Bilimleri Öğretmenliği	29	122,29		
	Diğer Branş Öğretmenliği	47	123,90		
	Yabancı Dil Öğretmenliği	31	146,79		
	Yetenek Zümresi Öğretmenliği	12	149,33		
Motivasyon	Sınıf Öğretmenliği	61	125,81	7,117	,417
	Türkçe Öğretmenliği	23	122,39		
	Matematik Öğretmenliği	36	106,01		
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	11	145,09		
	Fen Bilimleri Öğretmenliği	29	112,50		
	Diğer Branş Öğretmenliği	47	131,41		
	Yabancı Dil Öğretmenliği	31	135,90		
	Yetenek Zümresi Öğretmenliği	12	151,75		
Sebat	Sınıf Öğretmenliği	61	123,52	6,572	,475
	Türkçe Öğretmenliği	23	117,78		
	Matematik Öğretmenliği	36	110,81		
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	11	135,82		
	Fen Bilimleri Öğretmenliği	29	136,19		
	Diğer Branş Öğretmenliği	47	122,04		
	Yabancı Dil Öğretmenliği	31	128,26		
	Yetenek Zümresi Öğretmenliği	12	165,58		
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	Sınıf Öğretmenliği	61	129,11	9,315	,231
	Türkçe Öğretmenliği	23	104,57		
	Matematik Öğretmenliği	36	118,97		
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	11	103,68		
	Fen Bilimleri Öğretmenliği	29	113,91		
	Diğer Branş Öğretmenliği	47	125,87		
	Yabancı Dil Öğretmenliği	31	151,84		
	Yetenek Zümresi Öğretmenliği	12	145,33		
Merak Yoksunluğu	Sınıf Öğretmenliği	61	136,14	5,773	,567
	Türkçe Öğretmenliği	23	108,93		
	Matematik Öğretmenliği	36	122,72		
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	11	100,82		
	Fen Bilimleri Öğretmenliği	29	119,91		
	Diğer Branş Öğretmenliği	47	119,52		
	Yabancı Dil Öğretmenliği	31	140,05		
	Yetenek Zümresi Öğretmenliği	12	133,46		

*p<0,05

Tablo 6'da, Öğretmenlerin branşlarına göre ölçeğin tamamından ve alt testlerinden aldıkları puanlarının anlamlı ($p>,05$) farklılıklar göstermediği görülmüştür.

Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Deneyim Değişkenine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin deneyimlerine göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği puanlarının farklılaşp farklılaşmama durumunu ortaya koymak amacıyla Kruskal Wallis testi yapılmış, bulgular Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Deneyimlere göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği puanlarına ilişkin sonuçlar

Değişkenler	Deneyim	n	Gruplar Arası Fark	Kruskal Wallis	p
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri	1-5 Yıl	42	109,82	2,472	,480
	6-10 yıl	60	127,08		
	11-15 yıl	68	127,76		
	15 yıl ve üzeri	80	130,63		
Motivasyon	1-5 Yıl	42	113,14	1,684	,640
	6-10 yıl	60	125,28		
	11-15 yıl	68	130,53		
	15 yıl ve üzeri	80	127,88		
Sebat	1-5 Yıl	42	113,58	1,891	,595
	6-10 yıl	60	128,09		
	11-15 yıl	68	123,29		
	15 yıl ve üzeri	80	131,69		
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	1-5 Yıl	42	116,32	1,626	,654
	6-10 yıl	60	127,39		
	11-15 yıl	68	133,04		
	15 yıl ve üzeri	80	122,49		
Merak Yoksunluğu	1-5 Yıl	42	108,92	3,419	,331
	6-10 yıl	60	133,20		
	11-15 yıl	68	122,76		
	15 yıl ve üzeri	80	130,76		

* $p<,05$

Tablo 7 incelendiğince ölçeğin tamamından ve alt boyutlarından alınan puanlarda öğretmenlerin deneyimlerine göre anlamlı bir farklılık ($p>,05$) olmadığı görülmüştür.

Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Mezuniyet Değişkenine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği test puanlarının mezun oldukları okul türlerine göre farklılaşp farklılaşmama durumunu ortaya koymak amacıyla Kruskal Wallis testi yapılmış, bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği puanlarına ilişkin sonuçlar

Değişkenler	Okul Türü	n	Gruplar Arası Fark	Kruskal Wallis	p
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri	Lisans	205	120,00	8,196	,017*
	Önlisans/Yüksekokul	12	173,17		
	Yüksek lisans/Doktora	33	142,35		
Motivasyon	Lisans	205	118,44	11,813	,003*
	Önlisans/Yüksekokul	12	172,33		
	Yüksek lisans/Doktora	33	152,30		
Sebat	Lisans	205	118,11	14,415	,001*
	Önlisans/Yüksekokul	12	186,50		
	Yüksek lisans/Doktora	33	149,24		
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	Lisans	205	123,65	1,072	,585
	Önlisans/Yüksekokul	12	143,79		
	Yüksek lisans/Doktora	33	130,36		
Merak Yoksunluğu	Lisans	205	122,35	3,546	,170
	Önlisans/Yüksekokul	12	160,83		
	Yüksek lisans/Doktora	33	132,20		

* $p < 0,05$

Tablo 8 incelendiğinde öğretmenlerin ölçeğin tamamından ve Motivasyon ve Sebat alt testlerinden aldıkları puanlarının okul türlerine göre anlamlı ($p < 0,05$) farklılıklar gösterdiği görülmüştür. Diğer alt boyutlarda ise mezun oldukları okul türlerine göre anlamlı ($p > 0,05$) farklılıklar göstermediği görülmüştür.

Ölçeğin tamamında, Motivasyon ve Sebat alt testlerinde farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için nonparametrik testlerde parametrik testlerdeki gibi özel karşılaştırma testleri bulunmamaktadır. Bu yüzden de Mann Whitney U testi uygulanarak ikili karşılaştırmalar yapılmış, bulgular Tablo 9’da verilmiştir.

Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ile İş Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Tablo 9. Öğretmenlerin mezuniyetlerine göre mann whitney u testi sonuçları

Değişkenler	Okul Türü	n	Sıra Ort.	z	U	p			
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği	Lisans	205	106,50	-2,425	717,500	,015			
	Önlisans/Yüksekokul	12	151,71						
Motivasyon	Lisans	205	106,40	-2,546	697,500	,011			
	Önlisans/Yüksekokul	12	153,38						
	Lisans	205	115,04				-2,519	2468,500	,012
Yükseklisans/Doktora	33	147,20							
Sebat	Lisans	205	105,75	-3,164	564,500	,002			
	Önlisans/Yüksekokul	12	164,46						
	Lisans	205	115,35				-2,329	2532,500	,020
	Yükseklisans/Doktora	33	145,26						

*p<0,05

Tablo 9'a göre ölçeğin tamamı, Motivasyon ve Sebat alt testinde Lisans mezunu öğretmenlerin aldıkları puan ortalamalarının Önlisans/Yüksekokul mezunu öğretmenlerden manidar bir şekilde düşük olduğu görülmüştür. Ayrıca Motivasyon ve Sebat alt testlerinden Lisans mezunu öğretmenlerin aldıkları puan ortalamalarının Yüksek lisans/Doktora mezunu öğretmenlerden manidar bir şekilde düşük olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin İş Doyumlarına Yönelik Bulgular

Araştırmada yanıtı aranan ikinci soru, öğretmenlerin iş doyumlarının ne düzeyde olduğu ve cinsiyet, branş, deneyim ve mezuniyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesidir. Elde edilen veriler yorumlanırken, yöntem bölümünde belirtilen aralıklardan faydalanılmıştır. Araştırmanın bu alt probleminin yanıtlanmasında İş Doyumu Ölçeği'nden toplam puanlar alınarak araştırma sorusu yanıtlanmıştır. Sözü edilen puanlara ilişkin ortalama Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Öğretmenlerin iş doyumlarına yönelik bulgular

Değişken	n	Min	Mak	M	Çeyrek sapma
İş Doyumu	250	14	70	49	13,07

İş Doyumu Ölçeği'nden alınan puanlara bakıldığında, alınan minimum puanın 14, maksimum puanın 70; ölçek ortalamasının ise 49 olduğu ve bu puanın ölçek orta puanının (42) üzerinde olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin İş Doyumu Ölçeği'nin puanının (Medyan=49) iş doyumları

yüksektir sınırı olan 49–59 puan aralığında yer alması, araştırmaya katılan öğretmenlerin iş doyumlarının yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Öğretmenlerin İş Doyumlarının Cinsiyet Değişkenine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin iş doyumlarının cinsiyet değişkenine göre manidar şekilde farklılık gösterip göstermediğini incelemek için Mann Whitney U testi yapılmış, bulgular Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Öğretmenlerin iş doyumunu test puanlarının cinsiyete göre sonuçları

Değişkenler	Cinsiyet	n	S.O	S.T	U	z	p
İş Doyumu	Kadın	129	127,69	16472,50	7521,500	-,496	,620
	Erkek	121	123,16	14902,50			

*p<0,05

Tablo 11 incelendiğinde İş Doyumu Ölçeği’ni 121 Erkek, 129 Kadın öğretmenin cevapladığı, erkek öğretmenlerin ölçekten aldıkları toplam puanların sıra ortalamasının 123,16, kadın öğretmenlerin ise 127,69 olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin iş doyumunu ölçeğinden aldıkları puanlarda kadın öğretmenler lehine anlamlı farklılık (p<.05) olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin İş Doyumlarının Branş Değişkenine Yönelik Bulgular

İş Doyum Ölçeği puanlarının öğretmenlerin branşlarına göre farklılaşım farklılaşmama durumunu ortaya koymak amacıyla Kruskal Wallis testi yapılmış, bulgular Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Branşa göre iş doyumunu ölçeği puanlarına ilişkin sonuçlar

Değişkenler	Branş	n	Gruplar Arası Fark	Kruskal Wallis	p
İş Doyumu	Sınıf Öğr.	61	143,01	18,489	,010
	Türkçe Öğr.	23	124,59		
	Matematik Öğr.	36	85,90		
	Sosyal Bilgiler Öğr.	11	155,50		
	Fen Bilimleri Öğr.	29	120,67		
	Diğer Branş Öğr.	47	121,12		
	Yabancı Dil Öğr.	31	127,13		
Yetenek Zümresi Öğr.	12	154,17			

*p<0,05

Tablo 12’de, Öğretmenlerin branşlarına göre İş Doyum Ölçeği’nden puanlarının anlamlı ($p<.05$) farklılıklar gösterdiği görülmüştür. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için nonparametrik testlerde parametrik testlerdeki gibi özel karşılaştırma testleri bulunmamaktadır. Bu yüzden de Mann Whitney U testi uygulanarak ikili karşılaştırmalar yapılmış, Sonuçlar Tablo 13’de verilmiştir.

Tablo 13. Öğretmenlerin branşlarına göre mann whitney u testi sonuçları

Değişkenler	Okul Türü	n	Sıra Ort.	z	U	p
İş Doyumu	Sınıf Öğr.	61	57,61	-3,927	572,500	,000
	Matematik Öğr.	36	34,40			
	Matematik Öğr.	36	21,26	-2,479	99,500	,013
	Sosyal Bilgiler Öğr.	11	32,95			
	Matematik Öğr.	36	28,99	-2,272	377,500	,023
	Yabancı Dil Öğr.	31	39,82			
	Matematik Öğr.	36	21,60	-2,491	111,500	,013
	Yetenek Zümresi Öğr.	12	33,21			

* $p<.05$

Tablo 13’e göre İş Doyumu Ölçeği’ni dolduran Matematik branş öğretmenlerinin iş doyumları Sınıf, Sosyal Bilgiler, Yabancı Dil ve Yetenek zümresi öğretmenlerinkinden anlamlı bir şekilde düşük olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin İş Doyumlarının Deneyim Değişkenine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin deneyimlerine göre İş Doyumu Ölçeği puanlarının farklılaşarak farklılaşmama durumunu ortaya koymak amacıyla Kruskal Wallis testi yapılmış, bulgular Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14. Deneyimlere göre iş doyumunu ölçeği puanlarına ilişkin sonuçlar

Değişkenler	Deneyim	n	Gruplar Arası Fark	Kruskal Wallis	p
İş Doyumu	1-5 yıl	42	123,87	3,108	,375
	6-10 yıl	60	120,21		
	11-15 yıl	68	117,77		
	15 yıl ve üzeri	80	136,89		

* $p<.05$

Tablo 14 incelendiğinde İş Doyumu Ölçeği’nden alınan puanlarda öğretmenlerin deneyimlerine göre anlamlı bir farklılık ($p>.05$) olmadığı görülmüştür.

Öğretmenlerin İş Doyumlarının Mezuniyet Değişkenine Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin İş Doyumu Ölçeği test puanlarının mezun oldukları okul türlerine göre farklılaşp farklılaşmama durumunu ortaya koymak amacıyla Kruskal Wallis testi analizi yapılmış, bulgular Tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 15. Öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre iş doyumu ölçeği puanlarına ilişkin sonuçlar

Değişkenler	Okul Türü	n	Gruplar Arası Fark	Kruskal Wallis	P
İş Doyumu	Lisans	205	124,14	6,062	,048
	Önlisans/Yüksekokul	12	174,21		
	Yükseklisans/Doktora	33	116,26		

*p<0,05

Tablo 15 incelendiğinde öğretmenlerin İş Doyumu Ölçeği’nden aldıkları puanlarının mezun oldukları okul türlerine göre anlamlı (p<,05) farklılıklar gösterdiği görülmüştür. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için nonparametrik testlerde parametrik testlerdeki gibi özel karşılaştırma testleri bulunmamaktadır. Bu yüzden de Mann Whitney U testi uygulanarak ikili karşılaştırmalar yapılmış, sonuçlar Tablo 16’da verilmiştir.

Tablo 16. Öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre mann whitney u testi sonuçları

Değişkenler	Okul Türü	N	Sıra Ort.	z	U	p
İş Doyumu	Lisans	205	106,57	-2,362	731,000	,018
	Önlisans/Yüksekokul	12	150,58			
	Önlisans/Yüksekokul	12	30,13	-2,196	112,500	,028
	Yükseklisans/Doktora	33	20,41			

*p<0,05

Tablo 16’ya göre İş Doyumu Ölçeği’ni dolduran Onlisans/Yüksekokul mezunu öğretmenlerinin iş doyumları Lisans ve Yüksek lisans/Doktora mezunu öğretmenlerinkinden manidar bir biçimde yüksek olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasındaki ilişkiye ilişkin bulgular

Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasındaki ilişkiyi belirlemek için Spearman Korelasyon katsayısı hesaplanmış, bulgular Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasındaki ilişki

		r_s	R^2	p
Değişkenler	Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri İş Doyumu	0,25	0,0625	0,000*

* $p < 0,01$

Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasındaki korelasyon katsayısının .25 olduğu görülmüştür. Yani Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasında düşük düzeyde anlamlı ($p=0,000$) bir ilişki olduğu görülmüştür. Determinasyon katsayısına baktığımızda Yaşam boyu öğrenme ölçeğinden alınan puanın % 6’sı İş doyumunu ölçeğinden alınan puandan ileri geldiği görülmektedir.

Sonuç, Tartışma Ve Öneriler

Bu araştırma ile öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasındaki ilişkiyi incelemek için ilkökul ve ortaokulda farklı branşlarda görev yapan toplam 250 öğretmen ile çalışılmıştır.

Araştırmanın birinci sorusu, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin düzeyini belirlemektir. Yapılan analizler sonucunda öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alan yazın tarandığında araştırma sonuçları ile paralellik gösteren çalışmalara (Şahin vd.,2010; Gencel, 2013; Karakuş, 2013; Yavuz Konakman ve Yanpar Yelken, 2014; Şahin ve Arcagök, 2014; Yıldırım, 2015; Kuzu ve Erten, 2016; Özgür, 2016; Adabaş, 2016; Pınarcık vd., 2016; Pilli, Sönmezler ve Göktaş, 2017; Abbak, 2018) rastlanırken Diker Coşkun (2009) ve Tunca, Alkın Şahin ve Aydın (2015) öğretmen adayları ile yaptıkları çalışmalarında araştırma sonuçlarının aksine öğretmenlerin eğilimlerinin düşük olduğu sonucuna ulaşmıştır. Özçiftçi ve Çakır (2015), sürekli gelişen bilgi çağında, ken-

dini geliştirmeyen, öğrenim-öğretim sürecine ve tecrübelerine yeni bilgi ve becerileri eklemeyen öğretmenlerin gelişim gösteremeyeceklerini ve sürekliliklerini sürdüremeyeceklerini belirtmiştir. Yaşam boyu öğrenme becerisine sahip olan ve bu becerileri etkili şekilde kullanarak öğrencilerine rol model olan öğretmenler, bu becerileri kolaylıkla öğrencilerinin kazanmasını da sağlayacaktır. Bu sayede de küreselleşen dünyada çağın gelişmelerini hızla takip eden ve uyum sağlayan nesiller yetiştirecek, yaşam boyu öğrenen bir toplumun oluşmasına büyük katkı sağlamış olacaklardır. Ayrıca öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin cinsiyetlerine, branşlarına, deneyimlerine, mezuniyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeğinden ve Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk alt ölçeğinden aldıkları puanlarda cinsiyete göre kadın öğretmenler lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Alanyazında bu bulguyu destekleyen çalışmalar (Demirel ve Akkoyunlu, 2010; Diker Coşkun, 2009; Şahin, Akbaşlı ve Yanpar Yelken, 2010) olduğu görülmüştür. Jenkins (2004), yaşam boyu öğrenme kavramına, kadın okuyazar oranının (temel eğitim) erkeklere oranla daha az olmasından dolayı kadınların daha çok ihtiyaç duyduğunu ve kadınların bu eksikliklerini kapatmak için daha çok uğraştıklarını ve kendilerini her ortam ve fırsatta geliştirmeye çalıştıklarını belirtmiştir. Ayrıca kadınların ailede üstlendikleri sorumlulukları sebebiyle işten ayrılma, farklı bir işe başlama veya bir süre çalışmama kararı alma vb. durumlarla fazlasıyla karşılaştıklarını, bu durumlarla başa çıkmak adına değişime hemen adapte olmak için daha çok uğraştıklarını, bu durumun da yaşam boyu öğrenme yeterliklerini arttırdığını belirtmektedir. Öğretmenlerin branşlarına ve deneyimlerine göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeğinde ve alt testlerinde anlamlı farklılıklar olmadığı görülmüştür. Yaşam Boyu Öğrenme ölçeği, Motivasyon ve Sebat alt testinde Lisans mezunu öğretmenlerin aldıkları puan ortalamalarının Önlisans/Yüksekokul mezunu öğretmenlerden manidar bir şekilde düşük olduğu görülmüştür. Ayrıca Motivasyon ve Sebat alt testlerinden Lisans mezunu öğretmenlerin aldıkları puan ortalamalarının Yüksek lisans/Doktora mezunu öğretmenlerden manidar bir şekilde düşük olduğu görülmüştür.

Araştırmanın ikinci sorusu öğretmenlerin iş doyumlarının düzeyini belirlemektir. Yapılan analizler sonucunda öğretmenlerin iş doyumlarının yüksek olduğu görülmüştür. Alan yazın taramasında araştırma sonuçları ile

paralellik gösteren çalışmaların (Günbayı, 2001; İdi, 2017; McNally, Gray ve Blake, 2006; Omondi, 2012; Polatkan, 2016) olduğu görülmüştür. Ancak öğretmenlerin iş doyumlarının kısmen olduğu ya da düşük olduğu çalışmalara da (Şahin, 1999; Crossman ve Haris, 2006; Demir, 2001; Demirel, 2006; Kale, 2007; Mora, Ada ve Carbonell, 2009; Omondi, 2012) rastlanmıştır, Eğitimin niteliği ve kalitesi öğretmenlerin yaptıkları işten doyum sağlayıp sağlamamalarına bağlı olarak değişmektedir (Gamsız, Yazıcı ve Altun, 2013; Tunacan ve Çetin, 2009). Kişilik özellikleri, mesleki başarı, beceri ve yeteneklerin düzeyi, takdir görme, moral, motivasyon, çalışma ortamı, iş yoğunluğu ve buna dayalı olarak ortaya çıkan iş sorumluluğu, ödül yönetimi, okulun sahip olduğu fiziki imkanlar vb faktörler öğretmenlerin iş doyumları üzerinde etkili olmaktadır. (Günbayı ve Tokel, 2012; Şahin ve Dursun, 2009; Şen, 2011). Araştırmalarda çıkan bu farklılığın yukarıdaki faktörlerden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Öğretmenlerin iş doyumunu ölçeceğinden aldıkları puanlarda cinsiyete göre kadın öğretmenler lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Alanyazında bu bulguyu desteklemeyen çalışmalar (Telef, 2011; Gençtürk ve Memiş, 2010; Gençay, 2007; Papin, 2005; Gülay, 2006) olduğu görülmüştür. Matematik branş öğretmenlerinin iş doyumları Sınıf, Sosyal Bilgiler, Yabancı Dil ve Yetenek zümresi öğretmenlerinkinden anlamlı bir şekilde düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Literatürde Gençtürk ve Memiş (2010)'ün sınıf ve branş öğretmenleriyle yürüttüğü araştırmada; öğretmenlerin iş doyumlarının anlamlı bir şekilde birbirinden farklı olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin deneyimlerine göre iş doyumlarında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Araştırma sonuçları ile aynı sonuçlara sahip çalışmalar (Telef, 2011; Şahin ve Dursun, 2009; Gençay, 2007; Avşaroğlu ve diğerleri, 2007) varken, araştırma sonucundan farklı sonuçlara ulaşılan çalışmaların da olduğu (Gençtürk ve Memiş, 2010; Günbayı ve Toprak, 2010; Şahin, 1999) görülmüştür. İş doyumunu ölçөгini dolduran Önlisans/Yüksekokul mezunu öğretmenlerinin iş doyumları Lisans ve Yüksek Lisans/Doktora mezunu öğretmenlerinkinden anlamlı bir şekilde yüksek olduğu görülmüştür.

Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasındaki ilişkilerin belirlenmesidir. Yapılan çalışmada öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve iş doyumları arasında düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Araştırma sonucundan farklı olarak çağın gereksinimlerine uyum sağlayabilen, kendisini geliştiren ve yenileyen

öğretmenlerin iş doyumlarının diğer öğretmenlere nazaran daha yüksek olması beklenmektedir.

Yapılan çalışma iş doyumları ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkidir. Bundan sonraki yapılacak çalışmaların öğretmenlerin iş doyumlarını etkileyen veya etkilediği düşünülen farklı değişkenlerle (mesleki tutum, yaşam doyumu, devlet-özel okul faktörü, kişilik özelliği vb) çalışılmasının kuramsal temele katkı getireceği düşünülmektedir.

EXTENDED ABSTRACT

**Investigating the Relationship Between Lifelong
Learning Trends and Job Satisfaction of Teachers**

*

Şeyda Sevinç – Mustafa Çelebi
Erciyes University

Lifelong learning can be defined as a basic concept that encompasses all activities carried out in and out of school so edit people's awareness and skills announced to life regardless of their level of education, age, economic status and so on. The terms of lifelong learning was announced in the 1920s by Eduard Lindeman, Basil Yeaxle and John Dewey, one of the thinkers who shed light on constructivist theory. Lifelong learning has entered the world's agenda in the last quarter of the 21st century and has entered Turkey's agenda in the 2000s. In the Turkish education system, this approach has been given great importance and a unit named "Lifelong Learning" is established under the Ministry of National Education. In the information age that we live in, an individual needs to know how to use, interpret, change and create new information. Since information is renewed very quickly in the information age, individuals should know how to learn to learn. Undoubtedly, the biggest task here belongs to schools, teachers who will be role models for individuals. According to lifelong learning approach the trainer; should be a guide for students or learners to set their own goals and determine the paths to be taken to achieve this goal. The desired quality in educational institutions is realized with individuals. The willingness of teachers or employees is of immense significance for the quality of provided education. Job satisfaction is one of the efficient variant that assist to the advance of the quality of work and the significant of the work done by teachers. Job plesure can be related as the level of satisfaction that an individual reaches because of evaluating his / her job or the process related to his / her job. Environmental (work and environment), psychological (personality, behavior, attitude) and demographic (age, gender) characteristics

have many effects on individuals' job satisfaction. When the academic works is checked out, it is seen that the variables affecting the job satisfaction and lifelong learning tendencies of teachers are frequently examined. But, little academic works have checked out the accord between the two. In this working, the relationship between teachers' lifelong learning tendencies and job satisfaction is tried to be checked out. It is thought that examining teachers' lifelong learning tendencies and job satisfaction together will give researchers and researchers a different perspective. This research, which examines the relationship between teachers' lifelong learning tendency and job satisfaction, is a descriptive survey model therefore it purpose to describe the current condition as it is. It is also a correlational survey model therefore it purpose to complete the degree of the relationship between two or more variables. The research was conducted with a total of 250 teachers working in Kayseri. While establishing the study group of the research, convenience sampling was selected among the purposeful sampling types. Just as the branches in the sample distribution, it was observed that the most of the teachers were classroom teachers and the least of the social studies and talent group teachers participated in the research. In terms of gender, the number of female and male teachers is close to each other and the majority of the teachers have undergraduate degrees. In addition, the majority of the teachers who participated in the research had experience of 15 years or more. In the research, "Personal Information Form", "Lifelong Learning Tendency Scale" and "Job Satisfaction Scale" were applied. In the personal information form, the participants were asked about the independent variables of the study. The application was accomplish by the researchers in the 2018-2019. After the data was edited, it was made suitable for analysis in SPSS program. Without responding sub-problems, distribution characteristics were determined and descriptive statistics were calculated. At the end of the analyzed statistics, it was found that the data related to the scales were not normally distributed ($p < .05$). In the analysis of the data, "Mann Whitney U", "Kruskal Wallis "and " Spearman's Correlation Coefficient" were used. The answers given in the Lifelong Learning Tendency Scale ranged from 1 to 6 points. The rating items consist of the options "6: Very fits" and "1: Not at all". The answers given in the Job Satisfaction Scale ranged from 1 to 5 points. Grading items are answered as "1-Never satisfies me" and "5-satisfies me very much". The first question of the research is to

determine the level of lifelong learning tendencies of teachers. At the end of the analyzes, teachers had lifelong learning tendencies. Addedly, it has been checked out whether the lifelong learning tendencies of teachers differ significantly according to their gender, branches, experiences and graduation. It was seen that there was a important anomaly in favor of female teachers in terms of the scores obtained from the Lifelong Learning Trends Scale and the Deprivation of Learning Arrangement subscale. The second question of the research is to check out the level of job satisfaction of teachers. As a result of the analyzes, it was seen that the teachers' job satisfaction was high. It was seen that there was a important anomaly in the scores of teachers from job satisfaction scale in favor of female teachers due to gender, and job satisfaction of mathematics branch teachers was significantly lower than Class teachers, Social Studies, Foreign Language and Talent teachers. In addition, there was no important anomaly in job satisfaction according to the teachers' experiences, but it was found that the job satisfaction of the teachers who has associate degree diploma was significantly higher than the teachers who has postgraduate and doctorate diploma. The porpose of this study is to check out the relationship between teachers' lifelong learning tendencies and job satisfaction. In the study, a significant low level relationship was found between teachers' lifelong learning tendencies and job satisfaction. Unlike the results of the research, it is expected that the job satisfaction of teachers who can adapt to the needs of the age, develop and renew themselves is higher than other teachers. The study is the relationship between job satisfaction and lifelong learning tendencies. It is thought that working with different variables (professional attitude, life satisfaction, state-private school factor, personality traits, etc.) that affect or affect teachers' job satisfaction will contribute to the theoretical foundation. It is thought that working with different variables (professional attitude, life satisfaction, state-private school factor, personality traits, etc.) that affect or thought to affect teachers' job satisfaction will contribute to the theoretical foundation.

Kaynakça / References

Abbak, Y. (2018). *Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ile yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksekisans tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Adabaş, A. (2016). *Bartın Üniversitesi lisansüstü eğitim öğrencilerinin yaşam boyu öğrenmede anahtar yeterliklere sahip olma düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Akkoyunlu, B. ve Kurbanoğlu, S. (2002). Öğretmenlere bilgi okuryazarlığı becerilerinin kazandırılması üzerine bir çalışma. *Türk Kütüphaneciliği*, 16, 123-138.
- Akkuş, N. (2008). *Yaşam boyu öğrenme becerilerinin göstergesi olarak 2006 pisa sonuçlarının Türkiye açısından değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Alıç, M. (1996). Eğitim sisteminin amaçlarının gerçekleştirilmesinde eğitim yöneticisinin işlevleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 217, 12-16.
- Atık Kara, D. ve Kürüm D. (2007). Sınıf öğretmeni adaylarının yaşam boyu öğrenme kavramına yükledikleri anlam (Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği) 16. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunulan bildiri* (5-7 Eylül 2007). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Avrupa Komisyonu (2002). *European report on quality indicators of life long learning. fifteen quality indicators*. European commission report, directorate- general for education and culture, Brussels. 20. 04. 2019 tarihinde http://www.aic.lv/ace/ace_disk/Bologna/contrib/EU/report_qual%20LLL.pdf erişilmiştir.
- Avşaroğlu, S., Deniz, M. E. ve Kahraman, A., (2005). Teknik öğretmenlerde yaşam doyumunu iş doyumunu ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, 115-129.
- Ayra, M. ve Kösterelioglu, İ. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin mesleki öz yeterlik algıları ile ilişkisi. *Education Sciences*, 9(5), 17-28.
- Büyüköztürk, Ş. (2004). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çelik, H. (2003). *Fen Bilgisi, Fizik, Kimya, Biyoloji öğretmenlerinin iş Doyumu: Kırıkkale İl örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Demato, D ve Curcio, C. (2004). Job satisfaction of elementary school counselors. *Professional School Counseling*, 7, 236-246.
- Demir, E. (2001). *Sınıf öğretmenlerinin iş doyumunu etkileyen olası faktörler ve bu faktörler kapsamında sınıf öğretmenlerinin iş doyumlarının ölçülmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirel, F. (2006). *Sınıf öğretmenlerinin iş doyum düzeyleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

- Demirel, M. ve Akkoyunlu, B. (2010). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve bilgi okuryazarlığı özyeterlilik algıları. *10 th. International Educational Technology Conference*, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul, Proceedings Book, 2, 1126- 1133.
- Diker Coşkun, Y. D. (2009). *Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Dilsiz, B. (2006). *Konya İlindeki ortaöğretim okullarında çalışan öğretmenlerin tükenmişlik ve iş doyumunu düzeylerinin bölgelere göre değerlendirilmesinin çok değişkenlik istatistiksel analizi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Dinevski, D. ve Dinevski, I. V. (2004). The concepts of university lifelong learning provision in Europe. *Transition Studies Review*, 11 (3), 227-235.
- Dinham, S. ve Scott, C. (1996). *Teacher satisfaction, motivation and health*. ERIC Documents, ED 405295.
- Ekiz, D. (2006), Self-observation and peer observation : Reflective diaries of primary student- teachers, *Elementary Education Online*.5(1) ,47-57.
- Erdem, A.R. ve Demirel, F. (2009). Sınıf Öğretmenlerinin “denetim” boyutuna ilişkin iş doyum düzeyi. *E-Journal of New World Sciences Academy* (4)1.
- Evin Gencil, İ. (2013). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterliklerine yönelik algıları. *Educationand Science*, 38(170), 237-252.
- Gamsız, Ş., Yazıcı, H. ve Altun, F. (2013). Öğretmenlerde a tipi kişilik, stres kaynakları, öz yeterlik ve iş doyumunu. *TurkishStudies*. 8(8), 1475-1488.
- Gedik, T., Akyüz, K.C.,ve Batu, C. (2009). Orman endüstri işletmelerinde yönetici iş tatmin düzeyinin belirlenmesi:Düzce ili örneği. *Kastamonu Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi*, 9 (1), 1-11.
- Gençay, Ö. A. (2007). Beden Eğitimi öğretmenlerinin iş doyumunu ve mesleki tükenmişliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(2), 765-780.
- Gençtürk, A. ve Memiş, A. (2010). İlköğretim okulu öğretmenlerinin öz-yeterlilik algıları ve iş doyumlarının demografik faktörler açısından incelenmesi. *İlköğretim Online*, 9(3), 1037- 1054
- Gencil, İ.E. (2013). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterliklerine yönelik algıları. *Educationand Science*, 38(170), 237-252.
- Girgin, G. (2009). Öğretmenlerin iş doyumuna etki eden faktörlerin incelenmesi. *NEWWSA*, 4(4), 1297- 1307

- Goodrich, A.T. (2015). *An investigation of the perceived development of the life-long learning skills of division 1 student-athletes*. Ph.D. dissertation, University of South Florida.
- Güçlü, M. (2019). *Yaşamboyu öğrenmenin önemi ve temel özellikleri*. Yetişkin Eğitimi ve Hayatboyu Öğrenme, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Gülay, H.E. (2006). *Beden Eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin araştırılması: Kocaeli İli örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Güleç, İ., Çelik, S. ve Demirhan, B. (2013). Yaşam boyu öğrenme nedir? kavram ve kapsamı üzerine bir değerlendirme. *Sakarya University Journal of Education*, 2(3), 34-48. Retrieved from <http://dergipark.org.tr/suje/issue/20631/219952>.
- Günbayı, İ. (2001). İlköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyumunu. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 1(2), 93-112.
- Günbayı, İ. ve Tokel, A. (2012). İlköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyumunu ve iş stresi düzeylerinin karşılaştırmalı analizi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 3(5), 77-95.
- Günbayı, İ. ve Toprak, D. (2010). İlköğretim okulu sınıf ve özel sınıf öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin karşılaştırılması. *İlköğretim Online*, 9(1), 150-169.
- Gürbüz, Z. (2008). *Kars İlinde görevli okul öncesi öğretmenlerinin iş tatmin düzeyleri ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Hops, J., ve Reschly, D. (2002). Regional differences in school psychology practice. *School Psychology Review*, 31,11-30.
- Hunde A.B. ve Tacconi G. (2014). Teacher educators' practices from the view of building lifelong learning capabilities in student teachers. *Procedia - Social and behavioral sciences*, 136, 496-500. doi:10.1016/j.sbspro.2014.05.363.
- İdi, A. (2017) *İlkokul ve ortaokullarda örgütsel iklim ile öğretmenlerin iş doyumunu arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Jarman, R., Mcaleese, L. ve Mcconnell, B. (1997). Science and lifelong learning: A survey of science teachers' provision for the promotion of pupils' independent study at Key Stage 4. *Evaluation & Research in Education*, 11(3), 149-163.
- Jenkins, A. (2004). *Women lifelong learning and employment*. Centre for economics of education. U.K. London School of Economics and Political Science.
- Kağan, M. (2005). *Devlet ve özel ilköğretim okulları ile rehberlik ve araştırma merkezlerinde çalışan rehber öğretmenlerin iş doyumlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara

- Kağan, M. ve Yılmaz, N. (2018). *Pedagojik Yenilenme Ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Programının Sınıf Öğretmenlerinin İş Doyumu Ve Yaşam boyu Öğrenmeleri Üzerindeki Etkileri*, http://earsiv.erzincan.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12432/3132/sınıf%20öğretmen_iş%20doyum_niyilmaz_mkagan.pdf?sequence=1&isAllowed=y adresinden 21.07.2019 tarihinde alınmıştır.
- Kale, F. (2007). *Beden Eğitimi öğretmenlerinin iş doyumunu ve tükenmişlik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Karakuş, C. (2013). Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2 (3), 26-35.
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kazu, İ. Y. ve Erten, P. (2016). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri. *Elementary Education Online*, 15(3), 838-854.
- Kış, A. Gürgür, H. ve Akçamete, G. (2012). Engelli öğretmenlerin iş doyumları ve çalışma koşulları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 272 – 294.
- Kirby J. R., Knapper C., Lamon, P. ve Egnatoff W. J. (2010). Development of a scale to measure lifelong learning. *International Journal of Lifelong Education*, 29(3), 291-302.
- Koç, S. Ve İzci, E. (2012). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeye ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi, *Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (9), 101-114.
- Köymen, Ü. (2015). *Yaşam boyu öğrenme ve öğretim*, Ankara: Palme Yayınları.
- Locke, E.A. (1976). *The nature and causes of job satisfaction*, in *dunnette*, M.D. (Ed.), *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*, Rand McNally, Chicago, IL, pp. 1297-1349.
- Mc Nally, G. Ve Blake, A. (2006). *Job satisfaction among newly qualified teachers in Scotland Institute of Education*. University of Stirling, Scotland.
- Marx, E., ve Granger, R.C. (1992). The Policy Implications Of Job Satisfaction Ratings For Recruiting And Retaining Early Childhood Teachers. *Child and Youth Care Forum*, 21(4), 229-246.
- Menon Eliophotou M. ve Reppa, A. A. (2011). Job Satisfaction Among Secondary School Teachers: The Role Of Gender And Experience. *School Leadership and Management*, 31(5), 435-450.

- Mete, C. (2006). *İlköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin kişilik özellikleri ile iş tatmin düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul
- Mora, T. Ferrer, Ada. Ve Carbonell, I. (2009). The job satisfaction gender gap among young recent university graduates: Evidence from Catalonia. *The Journal of Socio-Economics*, 38, 581-589.
- Omondi, A. A. (2012). *Factors influencing job satisfaction of public secondary school teachers In Mombasa County*, University Of Nairobi.
- Özçifçi, M. ve Çakır, R. (2015) Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve eğitim teknolojisi standartları öz yeterliklerinin incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(1).
- Özgür, H. (2016). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ve bilgi okuryazarlığı öz-yeterlikleri üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 22-38.
- Öztürk, A., & Deniz, M.E. (2008). Okul öncesi öğretmenlerin duygusal zeka yetenekleri, iş doyumları ve tükenmişlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *İlköğretim- Online*, 7(3), 578-599.
- Özyürek, A. (2009). Okul öncesi eğitimi öğretmen ve yöneticilerinin iş doyumunu, kişisel özellik ve mesleki algılarının değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 182, 8-21.
- Papin, L. M. (2005). *Teacher retention and satisfaction among inner-city educators*. Unpublished Doctoral Dissertation, Arizona State University.
- Pınarcık, Ö. Özözen Danacı, M., Deniz, M. E. ve Eran, N. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme yeterliklerine yönelik algıları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(4), 1966-1983.
- Pilli, O., Sönmezler, A. ve Gökten, N. (2017). Pre-service teachers' tendencies and perceptions towards lifelong learning. *European Journal of Social Sciences Education and Research*, 10(23), 26-33.
- Polatkan, N.N. (2016). *Ortaokul öğretmenlerinin duygusal emek davranışları ile iş doyumları arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Silah, M. (2002). Sanayi işletmelerinde önemli ve çağdaş bir gereksinim: Süreç danışmanlığı uygulamaları. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26(1), 143-168.
- Steward, A. (2009). *Continuing your professional development in lifelong learning*. London, GBR: Continuum International Publishing.

- Sulu, H. (2007). *Resmi ve özel ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin iş tatmin düzeyleri ile denetim odağı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Şahin, İ. (1999). *İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin iş doyum düzeyleri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Şahin, Ç. ve Arcagök, S. (2014). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri düzeyinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 16, 394-417.
- Şahin, H. ve Dursun, A. (2009). Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumları: Burdur örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 9(18), 160-174.
- Şahin, M., Akbaşlı, S. ve Yanpar Yelken T. (2010). Key competences for lifelong learning: the case of prospective teachers. *Educational Research And Review*, 5 (10), 545-556.
- Şen, B. (2011). *Okul öncesi öğretmenlerinin mesleki doyumları ve hizmet içi eğitim ihtiyaçları üzerine bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Taşdan, M. ve Tiryaki, E. (2008). Özel ve devlet ilköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyumunu düzeylerinin karşılaştırılması. *Eğitim ve Bilim Dergisi*. 33(147), 54-70.
- Telef, B.B. (2011). Öğretmenlerin öz-yeterlikleri, iş doyumları, yaşam doyumları ve tükenmişliklerinin incelenmesi, *İlköğretim Online*, 10(1), 91-108.
- Tunacan, S. ve Çetin, C. (2009). Lise öğretmenlerinin iş doyumunu etkileyen faktörlerin tespitine ilişkin bir araştırma. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. 29, 155-172.
- Tunca, N., Alkın Şahin, S. ve Aydın, Ö. (2015). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (2), 432-446.
- Vural, B. (2004), *Yetkin-ideal-vizyoner öğretmen*. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Yaman, F. ve Yazar, T. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi: Diyarbakır ili örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(4), 1553-1566.
- Yavuz Konokman, G. ve Yanpar Yelken, T. (2014). Eğitim fakültesi öğretim elemanlarının yaşam boyu öğrenme yeterliklerine ilişkin algıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 29(2), 267-281.

- Yıldırım, Z. (2015). Sınıf öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenmeye yönelik yeterlik algıları ve görüşleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yılmaz, E., ve Izgar, H. (2009). İlköğretimde çalışan öğretmenlerin iş doyumlarının okullardaki örgütsel yaratıcılık açısından incelenmesi. *İlköğretim Online*, 8(3), 943-951
- Yılmaz, K. ve Altınkurt, Y. (2013). Örgütsel iklim ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 1-11.
- Zembylas, M. ve Papanastasiou, E. C. (2005). Modeling teacher empowerment: The role of job satisfaction. *Educational Research and Evaluation*, 11(5), 433-459

Kaynakça Bilgisi / Citation Information

Sevinç, Ş. ve Çelebi, M. (2020). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(Özel Sayı), 3533-3564. DOI: 10.26466/opus.696882